

Ontspoord

Author(s)

van Bussel, Geert-Jan

Publication date

2016

Document Version

Final published version

Published in

IP: Vakblad voor Informatieprofessionals

[Link to publication](#)**Citation for published version (APA):**

van Bussel, G.-J. (2016). Ontspoord. *IP: Vakblad voor Informatieprofessionals*, 2016(1), 32.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please contact the library: <https://www.amsterdamuas.com/library/contact/questions>, or send a letter to: University Library (Library of the University of Amsterdam and Amsterdam University of Applied Sciences), Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Ontspoord

Luk van Parijs, Adrian Maxim, Joost Meijer, Diederik Stapel en Dirk Smeesters.

Namen van wetenschappers die ontspoorde bij het verwerken van informatie. Ze verzonnen grafieken, datasets en/of mede-auteurs. Ze pleegden wetenschappelijke fraude. Ze vielen in het mes van wat Stapel zelf 'wetenschappelijke pornografie' noemde. Frank van Kolfschooten legt die datamanipulatie in *Ontspoorde wetenschap* pijnlijk bloot.

Een van de meest kwetsbare facetten van wetenschapsbeoefening is informatiemanagement. De mogelijkheden om niet integer met informatie om te gaan zijn legio. Publicatiedwang, narcisme en zakelijke belangen blijken sterker dan informatie-ethiek.

Polici ontsporen eveneens in hun 'informatiegedrag'. Ard van der Steur is een recent voorbeeld. Hij 'slachtofferde' een vooraanstaand anatoom op basis van berichten over een presentatie op een besloten bijeenkomst van anatomische vakgenoten. Die berichten waren door RTL journalisten op basis van valse voorwendselen verkregen. Dat is geen uiting van journalistieke integriteit, maar dat terzijde. Van der Steur maakte het bont toen hij een politieonderzoek dat hem in het ongelijk stelde verzweeg, dat (veel) later zwaar gecensureerd ter beschikking stelde van de Tweede Kamer en tenslotte (toen de betrokken anatoom het rapport zelf wereldkundig maakte) moest toegeven dat hij onjuist had gehandeld. Hij verschafte de Tweede Kamer bewust onjuiste informatie, een politieke doodzonde. Opstappen dus, eigenlijk, maar omdat veel parlementariërs in deze zaak ook een scheve schaats reden lijkt dat te verzanden in de verwerpelijke excuus-cultuur die gemeengoed is in politiek Den Haag.

Bestuurders zijn meesters in het onjuist, onduidelijk, ontijdig, onvolledig en/of onvoldoende beschikbaar stellen van informatie, met alle gevolgen van dien. De Betuwelijn, de HSL en de Fyra vlogen financieel 'uit de bocht', mede omdat de betreffende bestuurders geen middel schuwden om informatie te verdoezelen en te doen verdwijnen. De financiële crisis heeft maar al te duidelijk gemaakt dat bestuurders van financiële instellingen hetzelfde gedrag vertonen.

Dat is grotendeels te verklaren vanuit Benjamin Singer's stelling in 'Crazy Systems and Kafka circuits' (al uit 1980!) dat vanuit machtsdenken de kwaliteit, toegankelijkheid, logistiek, bekendmaking en context van informatie *altijd* zal worden gemanipuleerd door organisaties en hun medewerkers.

Dit onethische 'informatiegedrag' wordt nog versterkt door het verschijnsel dat organisaties hun informatiemanagement niet op orde (willen?) hebben. Halo Business Intelligence geeft aan dat in 2014 ongeveer 40 % van alle bedrijfsinformatie inaccuraat is en dat 66 % van alle organisaties denkt negatieve gevolgen te ondervinden van hun foutieve informatie.

Informatiemanagement kan die negatieve gevolgen verminderen. Het kan zelf het onethisch omgaan met informatie moeilijker maken.

Niet vermijden, want daarvoor moet iedereen informatie-ethiek met de paplepel ingegoten krijgen....